

Sygn. akt II AKa 13/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący Sędzia SA - Małgorzata Janicz

Sędziowie SA - Ewa Jethon (spr.)

SO (del.) - Anna Wierciszewska-Chojnowska

Protokolant sekr. sąd. Olaf Artymiuk

przy udziale Prokuratora Szymona Brzozowskiego

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2018 r.

sprawy:

1. M. O. urodz. (...) r. w B., syna M. i H. z domu S.,

oskarżonego z art. 286§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., art. 270§1 k.k., art. 286§1 k.k. w zb. z art. 297§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. art. 13§1 k.k. w zw. z art. 286§1 k.k. w zb. z art. 297§1 k.k. w zw. z art. 11 §2 k.k.

2. K. W. urodz. (...) w R., syna W. i M. z domu P.,

3. R. Z., urodz. (...) w W., syna D. i E. z domu L.

oskarżonych z art. 286§1 k.k. w zw. z art. 294§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

na skutek apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonych i prokuratora

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie

z dnia 24 marca 2017 r. sygn. akt V K 214/10

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. wobec oskarżonego M. O. w punkcie I, wobec oskarżonego S. W. w punkcie VI oraz wobec oskarżonego R. Z. w punkcie VII - eliminuje z podstawy prawnej skazania art. 11§2 k.k. a z podstawy wymiaru kary art. 11§3 k.k.;

2. wobec oskarżonego M. O. w komparycji wyroku z opisu czynów zarzucanych w punkcie II i III eliminuje słowa „w celu użycia za autentyczny”, zaś w sentencji wyroku uzupełnia opisy przypisanych w punkcie II i III czynów - o słowa „w celu użycia za autentyczny” wpisując je przed słowami „podrobił”;

3. wobec oskarżonego M. O. w sentencji wyroku uzupełnia opisy przypisanych w punkcie IV ppkt 1 -5 czynów - o słowa „w celu użycia za autentyczny” wpisując je przed słowami „podrabiając”;

4. wobec oskarżonego M. O. uzupełnia podstawę prawną orzeczenia o karze łącznej o art. 91§2 k.k.;

II. w pozostałej części utrzymuje wyrok w mocy;

III. zasądza na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonych M. O. kwotę 6400 (sześć tysięcy czterysta) zł, zaś od K. W. i R. Z. po 3300 zł (trzy tysiące trzysta) zł. za postępowanie odwoławcze z tytułu opłaty sądowej, zwalniając ich w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie wyrokiem z dnia 24 marca 2017 r. w sprawie o sygn. akt V K 214/10:

I. oskarżonego M. O. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt I aktu oskarżenia, przy czym opis czynu zmienił w części w ten sposób, iż ustalił, że oskarżony doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem:

- firmę (...) (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 4, na kwotę 2.464,40 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 6, na kwotę 1.879 zł,
- firmę (...), (...) S.c., wskazaną w ppkt 7, na kwotę 4.123,60 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 24, na kwotę 1.537,80 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 27, na kwotę 3.037,48,-zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 29, na kwotę 3.037,80 zł,
- firmę (...) S.A. (obecnie: (...) S.A.), wskazaną w ppkt 30, na kwotę 3.037,80 zł,
- firmę Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 38, na kwotę 3.830,80 zł,
- firmę (...), wskazaną w ppkt 39, na kwotę 2.379 zł,
- firmę Przedsiębiorstwo Handlowe (...), wskazaną w ppkt 57, na kwotę 2.379 zł,
- firmę (...), wskazaną w ppkt 69, na kwotę 1.189,50 zł,
- firmę (...), wskazaną w ppkt 88, na kwotę 2.806 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 99, na kwotę 3.830,80 zł,
- firmę (...) S.A., wskazaną w ppkt 101, na kwotę 4.916,60 zł,
- firmę (...) S.A., wskazaną w ppkt 118, na kwotę 4.916 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 124, na kwotę 3.037,80 zł,
- firmę ZAKŁAD (...) S.A., wskazaną w ppkt 154, na kwotę 4.684,80 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 176, na kwotę 3.464,80 zł,
- firmę Zakład (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 191, na kwotę 4.916,60 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 248, na kwotę 2.806 zł,

- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 280, na kwotę 4.123,60 zł,

a ponadto eliminując z opisu czynu działania opisane w ppkt 63, 71, 77 i 292, stwierdził, iż oskarżony doprowadził podmioty gospodarcze wymienione w treści zarzutu do niekorzystnego rozporządzenia mieniem na kwotę łączną nie mniejszą niż 1.315.476,19 zł (milion trzysta piętnaście tysięcy czterysta siedemdziesiąt sześć i 19/100), i tak opisany czyn zakwalifikował na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., na tej podstawie skazał oskarżonego, zaś na podstawie art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. oraz art. 33 § 1-3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 300 /trzystu/ stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na 100 zł /sto/,

II. oskarżonego M. O. uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt II aktu oskarżenia i za to, na podstawie art. 270 § 1 k.k., skazał oskarżonego i wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

III. oskarżonego M. O. uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt III aktu oskarżenia i za to, na podstawie art. 270 § 1 k.k., skazał oskarżonego i wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

IV. w ramach czynów opisanych w pkt: IV, V, VI, VII i VIII aktu oskarżenia uznał M. O. za winnego tego, że działając w krótkich odstępach czasu oraz z wykorzystaniem takiej samej sposobności:

1) w dniu 11.07.2005 r., w W., działając z góry powziętym zamiarem, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz wspólnie i w porozumieniu ze S. J., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 9.539 zł (...) Bank, w ten sposób, że wypełnił i podpisał nazwiskiem (...) rubrykę pieczęć imienna i podpis głównego księgowego, podrabiając zaświadczenie o zarobkach w firmie (...) Sp. z o.o.", W., ul (...), które to zaświadczenie, S. J., posługując się przerobionym dowodem osobistym nr (...), wystawionym na nazwisko R. T., zam. B., ul (...), przedłożył przy zawieraniu umowy kredytowej nr (...), za pośrednictwem współpracującego z (...) SA w L. sklepu (...), na podstawie której S. J. zakupił zestaw komputerowy (...), czym działał na szkodę (...) Banku Oddział w L.,

- czym wyczerpał dyspozycję art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

2) w dniu 13.07.2005 r., w W., działając z góry powziętym zamiarem, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz wspólnie i w porozumieniu ze S. J., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 6.427,49 zł (...) Bank S.A. w W., w ten sposób, że wypełnił i podpisał nazwiskiem (...) rubrykę pieczęć imienna i podpis głównego księgowego w celu użycia za autentyczne podrabiając zaświadczenie o zarobkach w firmie (...) Sp. z o.o.", W., ul (...), które to zaświadczenie S. J., posługując się przerobionym dowodem osobistym nr (...), wystawionym na nazwisko R. T., zam. B., ul (...), przedłożył przy zawieraniu umowy o kredyt odnawialny nr (...) oraz kartę płatniczą (...) na podstawie której, w okresie od dnia 13.07.2005r. do 25.07.2005r., dokonał zakupu towarów na wskazaną powyżej kwotę, czym działał na szkodę (...) Bank S.A.,

- czym wyczerpał dyspozycję art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

3) w dniu 15.07.2005 r., w W., w sklepie (...) przy ul (...), w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz wspólnie i w porozumieniu ze S. J., usiłował doprowadzić do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 1.200 zł (...) S.A., Oddział w P., w ten sposób, że wypełnił i podpisał nazwiskiem (...) rubrykę pieczęć imienna i podpis głównego księgowego, w celu użycia za autentyczne podrabiając zaświadczenie o zarobkach w firmie (...) Sp. z o.o., W., ul (...), które to zaświadczenie, S. J., posługując się przerobionym dowodem osobistym nr (...), wystawionym na nazwisko R. T., zam. B., ul (...), oraz prawem jazdy nr (...), przedłożył przy zawieraniu umowy o korzystanie z karty kredytowej G. o nr (...), z rachunku o nr (...), któremu przyznano limit w kwocie 1.200 zł, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na postawę pracowników banku i po weryfikacji zablokowanie rachunku, czym działał na szkodę banku (...) S.A.,

- czym wyczerpał dyspozycję art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

4) w dniu 21.07.2005 r., w W., działając z góry powziętym zamiarem, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz wspólnie i w porozumieniu ze S. J., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 30.000 zł Bank (...) SA - (...) w W., w ten sposób, że wypełnił i podpisał nazwiskiem (...) rubrykę pieczęć imienna i podpis głównego księgowego, podrabiając zaświadczenie o zarobkach w firmie (...) Sp. z o.o.", W., ul (...), które to zaświadczenie, S. J., posługując się przerobionym dowodem osobistym nr (...), wystawionym na nazwisko R. T., zam. B., ul (...), oraz prawem jazdy nr (...), przedłożył przy zawieraniu umowy pożyczki nr (...), na podstawie której otrzymał pieniądze w kwocie 30.000 zł, czym działał na szkodę Banku (...) S.A.,

- czym wyczerpał dyspozycję art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

5) w dniu 21.07.2005 r., w W., działając z góry powziętym zamiarem, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz wspólnie i w porozumieniu ze S. J., doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 10.000 zł (...) S.A.", w ten sposób, że wypełnił i podpisał nazwiskiem (...) rubrykę pieczęć imienna i podpis głównego księgowego, podrabiając zaświadczenie o zarobkach w firmie (...) Sp. z o.o.", W., ul (...), które to zaświadczenie, S. J., posługując się przerobionym dowodem osobistym nr (...), wystawionym na nazwisko R. T., zam. B., ul (...), przedłożył przy zawieraniu umowy pożyczki, na podstawie której otrzymał powyższą kwotę, czym działał na szkodę (...) S.A.",

- czym wyczerpał dyspozycję art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

to jest za winnego popełnienia czynu z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k., za co skazał oskarżonego, zaś na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. i wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

V. na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. oraz art. 86 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu M. O. jedną karę łączną pozbawienia wolności w wymiarze 2 (dwóch) lat i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności,

VI. oskarżonego K. W. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt IX aktu oskarżenia, przy czym opis czynu zmienił w części w ten sposób, iż ustalił, że oskarżony doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem:

- firmę (...)j., wskazaną w ppkt 12, na kwotę 2.464,40 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 26, na kwotę 1.329,80 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 31, na kwotę 954,03 zł,
- firmę Miejskie Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 34, na kwotę 1.250 zł,
- Spółdzielnię (...) - Zakład Pracy (...), wskazaną w ppkt 60, na kwotę 2.147,20 zł,
- firmę (...) S.A., wskazaną w ppkt 78, na kwotę 1.939,80 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 131, na kwotę 1.708 zł,
- firmę Zakłady (...) S.A., wskazaną w ppkt 151, na kwotę 1.708 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 153, na kwotę 2.622 zł,
- firmę (...) Z. Sp.j., wskazaną w ppkt 157, na kwotę 2.171,60 zł,
- firmę Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. - Oddział w R., wskazaną w ppkt 163, na kwotę 1.110,20 zł,
- firmę Zakład Produkcji (...) Sp. z o.o. - Zakład Pracy (...), wskazaną w ppkt 165, na kwotę 1.708 zł,

- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 167, na kwotę 2.781,60 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 183, na kwotę 3.855,20 zł,
- firmę (...) A.M. A. W. Sp.j., wskazaną w ppkt 188, na kwotę 1.708 zł,
- firmę Drukarnia (...) j., wskazaną w ppkt 201, na kwotę 3.135,40 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 211, na kwotę 1.708 zł,
- Spółdzielnię (...), wskazaną w ppkt 213, na kwotę 2.513,20 zł,
- firmę Zakład Produkcyjno Handlowy (...) S.c., wskazaną w ppkt 234, na kwotę 2.513,20 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 239, na kwotę 1.708 zł,
- firmę (...) S.c., wskazaną w ppkt 240, na kwotę 2.903,60 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 252, na kwotę 2.903,60 zł,
- firmę Przedsiębiorstwo (...) S.A., wskazaną w ppkt 255, na kwotę 1.708 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 260, na kwotę 1.708 zł,
- firmę (...), wskazaną w ppkt 264, na kwotę 1.708 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 272, na kwotę 3.708,80 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 275, na kwotę 1.708 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 277, na kwotę 1.708 zł,
- firmę (...) S.A., wskazaną w ppkt 284, na kwotę 695,40 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 305, na kwotę 1.708 zł,
- firmę (...), wskazaną w ppkt 321, na kwotę 1.708 zł,
- firmę (...) S.A., wskazaną w ppkt 338, na kwotę 1.708 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 342, na kwotę 1.708 zł,
- firmę Zakład (...), wskazaną w ppkt 352, na kwotę 695,40 zł,
- Stowarzyszenie (...) Zarząd Główny - (...), wskazane w ppkt 353, na kwotę 695,40 zł,
- firmę (...), K. Sp.j., wskazaną w ppkt 360, na kwotę 3.282,20 zł,
- firmę PPHU (...), wskazaną w ppkt 385, na kwotę 695,40 zł,
- firmę Zakład (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 396, na kwotę 3.107,38 zł,
- firmę Zakład (...), wskazaną w ppkt 408, na kwotę 1.500 zł,
- firmę Przedsiębiorstwo (...) - Produkcyjne (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 414, na kwotę 3.074,40 zł,
- firmę (...) S.A., wskazaną w ppkt 432, na kwotę 2.562 zł,

a ponadto wyeliminował z opisu czynu działania opisane w ppkt 77 i 281, stwierdził, iż oskarżony doprowadził podmioty gospodarcze wymienione w treści zarzutu do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, na kwotę łączną nie mniejszą niż 866.442,09 zł (osiemset sześćdziesiąt sześć tysięcy czterysta czterdzieści dwa i 09/100), i tak opisany czyn zakwalifikował na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., na tej podstawie skazał oskarżonego, zaś na podstawie art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. oraz art. 33 § 1-3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 1 (jednego) roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 300 /trzystu/ stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na 50 zł /pięćdziesiąt/,

VII. oskarżonego R. Z. uznał za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w pkt X aktu oskarżenia, przy czym opis czynu zmienił w części w ten sposób, iż ustalił, że oskarżony doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem:

- firmę (...)j., wskazaną w ppkt 5, na kwotę 2.464,40 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 19, na kwotę 1.329,80 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 24, na kwotę 954,03 zł,
- firmę Miejskie Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 27, na kwotę 1.250 zł,
- Spółdzielnię (...) - Zakład Pracy (...), wskazaną w ppkt 53, na kwotę 2.147,20 zł,
- firmę (...) S.A., wskazaną w ppkt 71, na kwotę 1.939,80 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 124, na kwotę 1.708 zł,
- firmę Zakłady (...) S.A., wskazaną w ppkt 144, na kwotę 1.708 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 146, na kwotę 2.622 zł,
- firmę (...) Z. Sp.j., wskazaną w ppkt 150, na kwotę 2.171,60 zł,
- firmę Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. - Oddział w R., wskazaną w ppkt 156, na kwotę 1.110,20 zł,
- firmę Zakład Produkcji (...) Sp. z o.o. - Zakład Pracy (...), wskazaną w ppkt 158, na kwotę 1.708 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 160, na kwotę 2.781,60 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 176, na kwotę 3.855,20 zł,
- firmę (...)A.M. A. W. Sp.j., wskazaną w ppkt 181, na kwotę 1.708 zł,
- firmę Drukarnia (...)j., wskazaną w ppkt 194, na kwotę 3.135,40 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 204, na kwotę 1.708 zł,
- Spółdzielnię (...), wskazaną w ppkt 206, na kwotę 2.513,20 zł,
- firmę Zakład Produkcyjno Handlowy (...) S.c., wskazaną w ppkt 229, na kwotę 2.513,20 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 234, na kwotę 1.708 zł,
- firmę (...) S.c., wskazaną w ppkt 240, na kwotę 2.903,60 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 248, na kwotę 2.903,60 zł,

- firmę Przedsiębiorstwo (...) S.A., wskazaną w ppkt 251, na kwotę 1.708 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 256, na kwotę 1.708 zł,
- firmę (...), wskazaną w ppkt 260, na kwotę 1.708 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 268, na kwotę 3.708,80 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 271, na kwotę 1.708 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 273, na kwotę 1.708 zł,
- firmę (...) S.A., wskazaną w ppkt 280, na kwotę 695,40 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 301, na kwotę 1.708 zł,
- firmę (...), wskazaną w ppkt 317, na kwotę 1.708 zł,
- firmę (...) S.A., wskazaną w ppkt 338, na kwotę 1.708 zł,
- firmę (...) Sp. z o.o., wskazaną w ppkt 342, na kwotę 1.708 zł,
- firmę Zakład (...), wskazaną w ppkt 348, na kwotę 695,40 zł,
- Stowarzyszenie (...) Zarząd Główny - (...), wskazane w ppkt 349, na kwotę 695,40 zł,
- firmę (...), K. Sp.j., wskazaną w ppkt 356, na kwotę 3.282,20 zł,
- firmę PPHU (...), wskazaną w ppkt 381, na kwotę 695,40 zł,

a ponadto eliminując z opisu czynu działania opisane w ppkt 70, 209, 210, 235 i 277, stwierdził, iż oskarżony doprowadził podmioty gospodarcze wymienione w treści zarzutu do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, na kwotę łączną nie mniejszą niż 741.858,83 zł (siedemset czterdzieści jeden tysięcy osiemset pięćdziesiąt osiem i 83/100), i tak opisany czyn zakwalifikował na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., na tej podstawie skazał oskarżonego, zaś na podstawie art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. oraz art. 33 § 1-3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 1 (jednego) roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 300 /trzystu/ stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na 50 zł /pięćdziesiąt/,

VIII. na podstawie art. 39 pkt 2 k.k. orzekł wobec każdego z oskarżonych środek karny w postaci zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, polegającej na:

- doradztwie i kształceniu w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej,
- organizowaniu targów, wystaw i szkoleń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz
- pośrednictwie nawiązywaniu współpracy podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, przez okres lat 4 /czterech/,

IX. na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł tytułem obowiązku naprawienia szkody:

- od oskarżonego M. O. na rzecz:
 - firmy (...)j. - ul. (...), (...)-(...) K., kwotę 2.806 zł,

- firmy (...) Sp. z o. o. - ul. (...), (...)-(...) Z., kwotę 2.806 zł,
- Przedsiębiorstwa (...), Z. G. ul.(...), (...)-(...) B., kwotę 2.806 zł,
- firmy (...) - ul. (...), P., kwotę 3.037,80 zł,
- firmy ZAKŁADY (...) - ul. (...), B. (...)-(...) Ś., kwotę 4.123,60 zł,
- firmy (...).j. - J.W. O., M.M. S., ul. (...), (...)-(...) C., kwotę 2.806 zł,
- firmy (...) i B. N. ul. (...), (...)-(...) K., kwotę 2.379 zł,
- Przedsiębiorstwa Usługowo (...) Sp. z o.o., ul. (...), (...)-(...) K., kwotę 4.123,60 zł,
- firmy (...) - ul. (...), (...)-(...) O., kwotę 2.806 zł,
- firmy (...) ul. (...), (...)-(...) K., kwotę 3.037,80 zł,
- firmy Zakład (...) Sp. z o.o. - ul. (...), (...)-(...) N., kwotę 3.233 zł,
- firmy (...) ul. (...), (...)-(...) D., kwotę 2.379 zł,
- firmy (...) Sp. z o.o. - ul. (...), (...)-(...) Z., kwotę 4.123,60 zł,
- Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o., ul. (...), (...)-(...) S., kwotę 2.379 zł,
- firmy (...) (...) - K., ul. (...), (...)-(...) L., kwotę 3.830,80 zł,
- firmy (...) Sp. z o.o. - ul. (...), (...)-(...) L., kwotę 4.855,60 zł,
- firmy Zakład (...), ul. (...), (...)-(...) W., kwotę 4.318,80 zł,
- firmy (...) - ul. (...), W., (...)-(...) Z., kwotę 2.379 zł,
- firmy (...) - ul. (...) pok. 10-12, (...)-(...) G., kwotę 2.379 zł,
- firmy (...) Sp. z o.o. - ul. (...), D. Ł., (...)-(...) Ł., kwotę 4.123,60 zł,
- firmy (...) - Biuro (...) ul. (...), (...)-(...) L., kwotę 3.037,80 zł,
- firmy (...).M.T. M. E. K. Sp.j. - ul. (...), (...)-(...) W., kwotę 3.830,80 zł,
- firmy (...) - ul. (...), (...)-(...) S., kwotę 3.233 zł,
- firmy PPHU (...), H. B., ul. (...), (...)-(...) S., kwotę 3.037,80 zł,
- firmy (...) Sp. z o.o. - ul. (...), (...)-(...) P., kwotę 2.806 zł,
- firmy (...) - ul. (...), (...)-(...) S., kwotę 2.806 zł,
- firmy PPHU (...) 62, (...)-(...) R., kwotę 2.806 zł,
- firmy 5 (...) Sp. z o.o. - ul. (...), (...)-(...) Ł., kwotę 2.379 zł,
- firmy (...) - ul. (...), (...)-(...) N., kwotę 3.830,80 zł,
- firmy (...) - ul. (...), C., kwotę 3.563,60 zł,

- firmy (...)j. - ul. (...), (...)-(…) G., kwotę 2.379 zł,
- firmy (...) Sp. z o.o. - ul. (...), (...)-(…) W., kwotę 2.379 zł,
- firmy (...) Sp. z o.o. - ul. (...), (...)-(…) W., kwotę 3.660 zł
- firmy PPHU (...) - ul. (...), (...)-(…) N., kwotę 3.660 zł,
- firmy (...) - Zakład (...), Al. (...), (...)-(…) L., kwotę 3.037,80 zł,
- firmy PHU (...), ul. (...), (...)-(…) L., kwotę 2.379 zł,
- firmy PHU (...)j. N. W. - ul. (...), (...)-(…) M., kwotę 2.379 zł,
- od oskarżonego K. W. na rzecz:
 - firmy (...) S.A., ul.(…), (...)-(…) Ś., kwotę 2.135 zł,
 - firmy Drukarnia (...) Sp. z o.o. - ul. (...), (...)-(…) W., kwotę 1.400 zł,
 - firmy (...) Sp. z o.o. - ul. (...), B., (...)-(…) O., kwotę 1.400 zł,
 - firmy Przedsiębiorstwo (...) -Produkcyjne (...) Sp. z o.o. ul. (...), (...)-(…) B., kwotę 3.074,40 zł,
 - firmy (...) z o.o (...) ul. (...), (...)-(…) J., kwotę 1.708 zł,
 - firmy (...) Sp. z o.o. - ul. (...), (...)-(…) K., kwotę 1.708 zł,
 - firmy (...) S.c. - (...), (...)-(…) M., kwotę 2.135 zł,
- od oskarżonych K. W. oraz R. Z. solidarnie na rzecz:
 - firmy (...) Sp. z o.o. - ul. (...), (...)-(…) W., kwotę 1.708 zł,
 - firmy (...). G. - S. (...), (...)-(…) O.,
kwotę 1.281 zł,
 - firmy PPHU (...) Sp. z o.o. - ul. (...), (...)-(…) O., kwotę 2.586,80 zł,
 - firmy PPHU (...) - ul. (...), (...)-(…) Ź., kwotę 1.708 zł,
 - firmy (...) S.A. - ul. (...), (...)-(…) W., kwotę 2.147,20 zł,
 - firmy (...)P., W. P. F. 178, (...)-(…) W., kwotę 3.245,20 zł,
 - firmy (...), (...)-(…) P., kwotę 3.855,20 zł,
 - firmy (...) - S., ul. (...), (...)-(…) C., kwotę 2.305,80 zł,
 - firmy (...) i wspólnicy Sp.j.- ul. (...), (...)-(…) W., kwotę 2.781,60 zł,
 - firmy (...)A.M. A. W. Sp.j. - ul. (...), (...)-(…) K., kwotę 2.305,80 zł,
 - firmy (...) - ul. (...), (...)-(…) T., kwotę 2.513,20 zł,
 - firmy PHU (...) - ul. (...), (...)-(…) G., kwotę 854 zł,

- firmy Agencja (...) - ul. (...), (...)-(...) K., kwotę 1.708 zł,
- firmy (...), K. Sp.j. - ul. (...), (...)-(...) I., kwotę 3.,282,20 zł,
- Spółdzielni (...) - ul. (...), (...)-(...) B., kwotę 3.879,60 zł,

X. na podstawie art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonego M. O. kwotę 6.400 zł /sześć tysięcy czterysta/, zaś od oskarżonych K. W. oraz R. Z. kwoty po 3.300 zł /trzy tysiące trzysta/ tytułem należnych opłat, pozostałe koszty sądowe na podstawie art. 624 § 1 k.p.k., przejmując na rachunek Skarbu Państwa.

Apelacje od powyższego wyroku wnieśli obrońcy oskarżonych M. O., K. W. i R. Z. oraz co do wszystkich oskarżonych – prokurator.

Obrońca oskarżonego M. O. zaskarżył wyrok w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

I. w zakresie czynu przypisanego w pkt I części dyspozytywnej wyroku w oparciu o art. 438 pkt 2 k.p.k. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie naruszenie art. 4 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. poprzez dowolną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, niezgodną z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, a także zasadą obiektywizmu, polegającą na:

1. uznaniu wyjaśnień oskarżonych M. O., K. W. i R. Z. za niewiarygodne, w szczególności w zakresie podejmowania przez (...) Sp. z o.o. (dalej: E.) czynności mających na celu wywiązanie się z zobowiązań wobec podmiotów (m.in. udostępnianie podmiotom kontaktów handlowych, umieszczanie informacji w portalu internetowym o danym podmiocie, przygotowywanie katalogów, poszukiwanie miejsca na organizację spotkań biznesowych i nawiązanie w tym celu kontaktu z przedstawicielami hoteli lub innych przedsiębiorców zajmujących się komercyjnym wynajmem powierzchni w G. i W., zwracanie podmiotom określonych kwot z tytułu niedojścia do skutku spotkań), zakresu obowiązków pełnionych przez M. O., braku jego uprawnienia do dokonywania przelewów na rzecz podmiotów z tytułu zwrotu zapłaconych kwot oraz przekazywania przez niego informacji o roszczeniach D. Z., a także pierwszoplanowej roli D. Z., który był pomysłodawcą E. i podejmowania przez niego wszelkich decyzji dotyczących działalności tej spółki, podczas gdy prawidłowa ocena wyjaśnień oskarżonych powinna prowadzić do wniosku, że M. O. wykonywał obowiązki polegające na utrzymywaniu kontaktów z klientami, opracowywaniu dokumentacji dotyczącej zwrotu należności i przekazywaniu jej osobie podejmującej decyzje, wystawianiu faktur korygujących oraz nie obejmował świadomością (zamiarem) jakichkolwiek czynności mających na celu wprowadzenie pokrzywdzonych w błąd i doprowadzenia ich do niekorzystnego rozporządzenia mieniem;

2. uznaniu zeznań świadka D. Z. jako niewiarygodnych w części odnoszącej się do roli oskarżonych M. O., K. W. i D. Z. oraz mających na celu uniknięcie odpowiedzialności przez tych oskarżonych, przy jednoczesnym uznaniu za wiarygodne tych zeznań w zakresie wiodącej jego roli w tworzeniu i funkcjonowaniu E. oraz mechanizmu przestępczej działalności, a także uznaniu ich za dowód o najistotniejszym znaczeniu dla rozstrzygnięcia sprawy w zakresie zarzutów z pkt I, IX i X aktu oskarżenia (zob. s. 310-312 uzasadnienia wyroku), co stanowi przykład dowolnej oceny poprzez wybiórcze potraktowanie dowodu z zeznań świadka D. Z., choć w aspekcie roli oskarżonych, ich braku wiedzy i akceptacji przestępnych działań zeznania te były zgodne z wyjaśnieniami M. O., K. W. i D. Z., a w dodatku nie zostały one skutecznie zakwestionowane przez inne dowody w sprawie;

3. przyjęciu, że całkowite lub częściowe zwroty płatności dokonane przez E. na rzecz określonych podmiotów, które wcześniej wpłaciły kwoty z tytułu umów obejmujących świadczenie na ich rzecz usług pośrednictwa w nawiązywaniu kontaktów gospodarczych były sporadyczne i następowały jedynie wobec podmiotów wykazujących znaczną determinację w dochodzeniu roszczeń (zob. s. 309-310, s. 314 uzasadnienia wyroku), podczas gdy powyższe działania E. dowodziły - z perspektywy oskarżonych - woli wykonania zobowiązań wynikających z umów (zwrot należności w przypadku niedojścia do skutku spotkań z zagranicznymi kontrahentami);

4. przyjęciu, że takie działania oskarżonych jak udostępnianie podmiotom kontaktów handlowych, umieszczanie informacji w portalu internetowym o danym podmiocie, przygotowywanie katalogów miały na celu jedynie uwiarygodnienie działalności E., podczas gdy działania te stanowiły przynajmniej częściową realizację umów i przeczą tezie o braku woli wywiązania się z zobowiązania przez E. (zob. s. 316 uzasadnienia wyroku);

5. przyjęciu, że oskarżeni nie podejmowali realnych działań w celu organizacji spotkań biznesowych z zagranicznymi kontrahentami (zob. s. 309, s. 315-316 uzasadnienia wyroku), podczas gdy czynności w tym celu były podejmowane, co wynika z wyjaśnień oskarżonych (przede wszystkim z wyjaśnień K. W., który uczestniczył w rozmowach w tym przedmiocie i sprawdzał miejsca potencjalnych spotkań), a niedojście do skutku spotkań wynikało - z perspektywy oskarżonych - z obiektywnych przyczyn (zbyt mała liczba zainteresowanych podmiotów, trudności organizacyjne) i okoliczności, które nie były zamierzone przez oskarżonych w momencie zawierania umów z podmiotami;

6. uznaniu, że brak jest dowodu przemawiającego za tym, by oskarżeni mieli zamiar jakiegokolwiek realnego wywiązania się z zobowiązań umownych, np. poprzez podjęcie działań zmierzających do realizacji spotkań biznesowych, podczas gdy działania w tym celu były podejmowane, o czym była mowa powyżej, a ponadto, zgodnie z regułą rozkładu ciężaru dowodu wynikającą z art. 5 § 1 k.p.k., to oskarżyciel (względnie Sąd w sytuacji niedostarczenia dowodów przez oskarżyciela) powinien wykazać ponad wszelką wątpliwość, że oskarżeni w chwili zawierania zobowiązań mieli zamiar pokrzywdzenia kontrahentów, któremu to obowiązkowi w niniejszym postępowaniu nie sprostano;

7. przyjęciu, że oskarżeni mieli świadomość funkcjonowania modelu działalności D. Z. polegającego na oferowaniu usług za stosunkowo niskie wynagrodzenie, pozorowaniu wywiązania się z zobowiązań i przewidywaniu, że podmioty nie będą podejmowały działań w celu odzyskania należności, przy jednoczesnym ustaleniu, że E. wykonywał przynajmniej częściowo zobowiązania, m.in. udostępniał klientom kontakty handlowe, przygotowywał katalogi, umieszczał dane klientów w portalu reklamowym, proponował im ugody w związku z niedojściem do skutku spotkań biznesowych i w całości lub częściowo zwracał należności (zob. s. 309-310, s. 314 uzasadnienia), co wskazuje na brak zamiaru oskarżonych niewywiązania się z zobowiązań w momencie ich zawierania;

II. w zakresie czynu przypisanego w pkt I części dyspozytywnej wyroku w oparciu o art. 438 pkt 2 k.p.k. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie naruszenie art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. poprzez niewyjaśnienie przez Sąd I instancji okoliczności dotyczącej sposobu obliczenia i wysokości szkody ujętej w zarzutach dotyczących działalności E., która miała zostać wyrządzona pokrzywdzonym, w szczególności brak weryfikacji podanych w akcie oskarżenia kwot brutto zapłaconych przez pokrzywdzonych pod kątem odliczenia podatku VAT od tych kwot jako podatek naliczony związany z prowadzeniem działalności gospodarczej, który pomniejszał podatek należny, a także pod kątem potraktowania kwot wynikających z faktur jako kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, co zmniejszało obciążenia podatkowe pokrzywdzonych, podczas gdy okoliczność ta miała istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia, gdyż wpływała bezpośrednio na wysokość rzekomej szkody u pokrzywdzonych, co powinno skutkować ustaleniem, że pokrzywdzeni nie ponieśli realnej szkody, względnie jej szkoda ta była niższa niż kwoty wskazane w akcie oskarżenia;

podkreślić należy, że powyższa kwestia była podnoszona przez oskarżonego M. O. w trakcie rozprawy (zob. wyjaśnienia złożone na rozprawie w dniu 19.09.2013 r.; przesłuchania wielu świadków, kiedy oskarżony zadawał pytania dotyczące tej kwestii), a Sąd I instancji jej nie rozważył;

a w konsekwencji;

III. w oparciu o art. 438 pkt 3 k.p.k. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, polegający na uznaniu, że oskarżony M. O. dopuścił się przestępstwa zarzuconego mu w pkt I aktu oskarżenia ze zmianami wynikającymi z pkt I części dyspozytywnej wyroku, polegającego na doprowadzeniu pokrzywdzonych do niekorzystnego rozporządzenia mieniem za pomocą wprowadzenia w błąd osób reprezentujących pokrzywdzonych, podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, poddany rzetelnej

i prawidłowej ocenie, nie pozwalał na poczynienie ustaleń o wypełnieniu przez oskarżonego znamion czynu zabronionego;

IV. w zakresie czynu przypisanego w pkt II części dyspozytywnej wyroku w oparciu o art. 438 pkt 1 k.p.k. obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie naruszenie art. 270 § 1 k.k. poprzez jego zastosowanie w stanie faktycznym niniejszej sprawy, podczas gdy z opisu czynu zawartego w pkt II aktu oskarżenia (zob. s. 25 aktu oskarżenia - k. 19110) i przypisanego przez Sąd I instancji bez zmian (zob. s. 120 zaskarżonego wyroku - k. 21785v) nie wynika, aby M. O. miał podrobić wskazany tam dokument „w celu użycia za autentyczny”, co stanowi znamię przestępstwa z art. 270 § 1 k.k. i wyklucza przypisanie mu tego przestępstwa;

V. w zakresie czynu przypisanego w pkt III części dyspozytywnej wyroku w oparciu o art. 438 pkt 1 k.p.k. obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie naruszenie art. 270 § 1 k.k. poprzez jego zastosowanie w stanie faktycznym niniejszej sprawy, podczas gdy z opisu czynu zawartego w pkt III aktu oskarżenia (zob. s. 25 aktu oskarżenia - k. 19110) i przypisanego przez Sąd I instancji bez zmian (zob. s. 121 zaskarżonego wyroku - k. 21786) nie wynika, aby M. O. miał podrobić wskazane tam dokumenty „w celu użycia za autentyczne”, co stanowi znamię przestępstwa z art. 270 § 1 k.k. i wyklucza przypisanie mu tego przestępstwa;

VI. w zakresie czynów przypisanych w pkt IV części dyspozytywnej wyroku, która obejmuje czyny zarzucone w pkt od IV do VIII aktu oskarżenia, w oparciu o art. 438 pkt 2 k.p.k. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie naruszenie art. 4 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. poprzez dowolną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, niezgodną z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, a także zasadą obiektywizmu, polegającą na:

1. przyjęciu, że oskarżony M. O. dopuścił się ciągu przestępstw stanowiących kumulatywny zbieg oszustwa oraz oszustwa kredytowego z uwzględnieniem w przyjętej kwalifikacji prawnej art. 270 § 1 k.k. w sytuacji, gdy brak jest dowodów wskazujących na sprawstwo oskarżonego w zakresie doprowadzenia pokrzywdzonych do niekorzystnego rozporządzenia mieniem oraz przedłożenia podrobionych dokumentów, w tym zaświadczenia o zarobkach firmie (...) Sp. z o.o., a zatem sprawstwo przestępstw oszustwa lub oszustwa kredytowego;

przykładem ilustrującym błędną ocenę dowodów w omawianym zakresie jest twierdzenie Sądu I instancji, że o popełnieniu przez M. O. przestępstw zarzuconych w pkt od IV do VIII aktu oskarżenia świadczą opinie biegłego z zakresu badań dokumentów oraz treść wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie z dnia 18.10.2006 r., sygn. akt III K 2071/06 (zob. s. 319 uzasadnienia wyroku), podczas gdy z dowodów tych nie sposób wyciągnąć jest takiego wniosku (opinie mogą świadczyć jedynie o wypełnieniu dokumentów przez M. O., a treść wyroku o uznaniu S. J. za winnego przestępstw oszustwa);

podkreślić należy to, że M. O. nie negował wypełnienia dokumentów wskazanych w pkt od IV do VIII aktu oskarżenia i że na nich mogą znajdować się jego podpisy (zob. protokół rozprawy z dnia 12.04.2017 r.), ale zakwestionował on popełnienie przestępstw oszustwa; przy braku dowodów wskazujących na sprawstwo czynów z art. 286 § 1 k.k. lub art. 297 § 1 k.k. możliwe było co najwyżej przypisanie oskarżonemu przestępstw (lub ciągu przestępstw) z art. 270 § 1 k.k.;

2. przyjęciu, że oskarżony M. O., działając wspólnie i w porozumieniu ze S. J., dopuścił się przestępstw polegających na doprowadzeniu pokrzywdzonych do niekorzystnego rozporządzenia mieniem oraz przedłożeniu podrobionych dokumentów, podczas gdy z samego opisu czynów wynika, że osobą, która miała przedłożyć te dokumenty był S. J. (a nie M. O.), a ponadto brak jest dowodu w niniejszej sprawie, który wskazywałby na obejmowanie przez M. O. świadomością i zamiarem zachowań S. J. wypełniających znamiona czynów zabronionych z art. 286 § 1 k.k. lub art. 297 § 1 k.k.;

a w konsekwencji;

VII. w oparciu o art. 438 pkt 3 k.p.k. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, polegający na uznaniu, że oskarżony M. O. dopuścił się ciągu przestępstw

przypisanego mu w pkt IV części dyspozytywnej wyroku, polegającego na pozostających w zbiegu czynach oszustwa i oszustwa kredytowego, podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, poddany rzetelnej i prawidłowej ocenie, nie pozwalał na poczynienie ustaleń o wypełnieniu przez oskarżonego znamion tych przestępstw, a mógł jedynie stanowić podstawę przypisania mu ciągu przestępstw polegających na sfalszowaniu dokumentów.

Mając na uwadze powyższe uchybienia, na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. w zw. z art. 437 § 1 i 2 k.p.k. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

1. uniewinnienie oskarżonego M. O. od czynów zarzucanych mu w pkt I, II i III aktu oskarżenia, a przypisanych przez Sąd I instancji w pkt I, II i III części dyspozytywnej wyroku;
2. uznanie - w ramach czynów zarzucanych oskarżonemu M. O. w pkt od IV do VIII aktu oskarżenia, przypisanych w pkt IV części dyspozytywnej wyroku - że zachowania oskarżonego wypełniają znamiona przestępstw (lub ciągu przestępstw) z art. 270 § 1 k.k.;
3. uchylenie rozstrzygnięcia o karze łącznej zawartego w pkt V części dyspozytywnej wyroku;
4. uchylenie rozstrzygnięć o środku karnym w postaci zakazu prowadzenia działalności gospodarczej oraz obowiązku naprawienia szkody, zawartych w pkt VIII i IX części dyspozytywnej wyroku;
5. przejęcie na rachunek Skarbu Państwa kosztów postępowania w całości.

Obrońca oskarżonego K. W. zaskarżył powyższy wyrok w całości.

Wyrokowi temu zarzucił:

1. obrazę przepisów prawa procesowego, mającą wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. art. 424 § 1 i § 2 k.p.k.- polegającą na sporządzeniu uzasadnienia wyroku w sposób wadliwy i sprzeczny z powołanym przepisem oraz zasadami procesu karnego, uniemożliwiający prześledzenie i rzetelną analizę toku rozumowania Sądu I instancji, a szczególności obiektywną ocenę co legło u podstaw dokonanych przez ten Sąd ustaleń faktycznych, jakie dowody złożyły się na przyjęcie, iż oskarżony popełnił zarzucane mu czyny,
2. mającą wpływ na treść wyroku obrazę przepisów prawa procesowego, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k.- poprzez zaniechanie dążenia do wyjaśnienia istotnych dla meritum sprawy okoliczności faktycznych, a w szczególności czynieniu ustaleń faktycznych sposób dowolny na podstawie wyselekcjonowanego materiału, nie zaś wszystkich dowodów zgromadzonych w sprawie, bez odwołania się do jakiegokolwiek podstawy dowodowej, niezgodnej ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz zasadami prawidłowego rozumowania, ocenie zgromadzonych dowodów, akcentującej przy tym- wbrew zasadzie obiektywizmu okoliczności niekorzystne dla oskarżonego K. W., przy jednoczesnym pominięciu lub bagatelizowaniu okoliczności dla niego korzystnych i to bez należytego uzasadnienia takiego stanu rzeczy, a ponadto poprzez brak uzasadnienia dlaczego Sąd I instancji pomniejszył kwoty niekorzystnych rozporządzeń majątkowych, brak uzasadnienia dlaczego zastosował środek karny w postaci naprawienia szkody, co do niektórych podmiotów,
3. mającą wpływ na treść wyroku obrazę przepisów prawa procesowego, tj. art. 413 § 1 pkt 4 k.p.k. oraz art. art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. poprzez pominięcie przy przytaczaniu opisu i kwalifikacji prawnej czynu, którego popełnienie oskarżyciel zarzucił oskarżonemu czynu określonego w pkt. IX ppkt 110 aktu oskarżenia- „w dniu 12 listopada 2004 r. doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem firmę (...), ul. (...) (...) (...) Ł. na kwotę 5 258,20 zł” i przenosząc czyn ten do ppkt 111, bez wskazania w uzasadnieniu jaka jest tego przyczyna, a ponadto poprzez niedokładne określenie w wyroku skazującym przypisanego oskarżonemu czynu oraz jego kwalifikacji prawnej, wyeliminowanie czynów, których nie można zidentyfikować przez błędy w numeracji, brak uzasadnienia dlaczego czyny te zostały wyeliminowane, co konsekwencji doprowadziło do wadliwości całego wyroku,

Stawiając powyższe zarzuty, na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. oraz art. 437 § 1 k.p.k. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu Warszawa- Praga w Warszawie do ponownego rozpoznania, jednocześnie z ostrożności procesowej alternatywnie o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego K. W. od zarzucanych mu czynów oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów ustanowienia jednego obrońcy wedle norm przepisanych.

Obrońca oskarżonego R. Z. zaskarżył wyrok w całości zarzucając mu:

1. na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 2 k.p.k. obrazę przepisów prawa procesowego, tj. art. 7 k.p.k. poprzez:

a. odmowę dania wiary wyjaśnieniom oskarżonych, które wskazywały na pomocniczą rolę R. Z. w popełnieniu przestępstwa, w sytuacji w której zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci zeznań świadków R. G. (1), P. M., A. M., J. S., M. W. (1), M. D., M. N., B. Z., K. B., A. P., A. Ż., L. R., M. W. (2), K. G., M. J., W. S., A. G., J. C. (1), M. B. (1), K. D. - nie uznanych przez Sąd za niewiarygodne - koresponduje z wersją wydarzeń przedstawioną przez oskarżonych, co w efekcie doprowadziło do błędnych ustaleń faktycznych we wskazanym zakresie,

b. odmowę dania wiary zeznaniom świadka D. Z., w sytuacji, w której treść jego zeznań jest spójna i logiczna, Sąd zaś sporządzając uzasadnienie oparł się jedynie na wybiórczych fragmentach depozycji tego świadka, przedstawiając w efekcie nieprawdziwy i odmienny od rzeczywistego przebieg zdarzeń,

c. błędną ocenę zeznań świadków - pracowników firmy: R. G. (1), P. M., A. M., J. S., M. W. (1), M. D., M. N., B. Z., K. B., A. P., A. Ż., L. R., M. W. (2), K. G., M. J., W. S., A. G., J. C. (2), M. B. (2), K. D. - których depozycje przemawiają za uznaniem sprawczej roli ojca R. Z., przy jednocześnie drugorzędnej- pomocniczej roli oskarżonych, co w efekcie doprowadziło do błędnych ustaleń faktycznych w przedmiotowym zakresie,

2. na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 2 k.p.k. obrazę przepisów prawa procesowego, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez:

a. wyciągnięcie wniosków stojących w sprzeczności ze zgromadzonym w sprawie i uznanym za wiarygodny materiałem dowodowym w zakresie roli R. Z. w przestępczym procederze, co poskutkowało przypisaniem mu sprawstwa w popełnieniu przestępstwa, w sytuacji, w której całość materiału dowodowego przemawia jedynie za możliwością przypisania mu dokonania zarzucanego czynu w formie zjawiskowej pomocnictwa,

b. wewnętrzną sprzeczność ustaleń poczynionych w sprawie, polegającą na przyjęciu, iż działalności (...) nie sposób uznać za zorganizowaną i przemyślaną, pomimo uprzedniego, szczegółowego omówienia sposobu działania firmy w treści uzasadnienia,

c. wewnętrzną sprzeczność ustaleń poczynionych w sprawie, polegającą na twierdzeniu, że D. Z. złożył zeznania określonej treści tylko po to, by wziąć na siebie całą winę, w związku z czym Sąd nie dał mu wiary w tym zakresie, podczas gdy jednocześnie Sąd uznał jego zeznania za najistotniejsze przez wzgląd na wcześniejsza karalność za czyny popełnione w ten sam sposób,

3. na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 2 k.p.k. obrazę przepisów prawa procesowego, tj. art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. poprzez sporządzenie uzasadnienia wyroku w sposób lakoniczny, bez szczegółowego omówienia każdego z przeprowadzonych w toku postępowania dowodów, w szczególności dokonanie zbiorczej oceny zeznań świadków z pominięciem wskazania stopnia ich wiarygodności, a w efekcie ograniczenie się jedynie do skrótowego przytoczenia ich wszystkich jako źródła dowodowego, stanowiącego podstawę poczynionych przez Sąd ustaleń faktycznych, co w efekcie uniemożliwia dokonanie prawidłowej kontroli instancyjnej orzeczenia, albowiem nie sposób ocenić, które wnioski wyciągnięte zostały z konkretnych zeznań,

4. na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 3 k.p.k. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na:

a. przyjęciu, że oskarżony R. Z. dokonał zarzucanego mu przestępstwa w formie zjawiskowej sprawstwa, w sytuacji w której rzetelna i kompleksowa ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, przemawia za uznaniem, iż zachowanie oskarżonego wypełniło co najwyżej kodeksowe przesłanki zjawiskowej formy przestępstwa w postaci pomocnictwa za czym przemawia fakt, iż firma założona na oskarżonego nigdy nie była przez niego faktycznie prowadzona, a działania przez niego podejmowane miały charakter jedynie czynności technicznych, mających ułatwić popełnienie przestępstwa właściwemu sprawcy,

b. przyjęciu, że oskarżony R. Z. pełnił wiodącą i decyzyjną rolę, w sytuacji, w której nie był on prezesem spółki, nie zasiadał w jej zarządzie, nie mógł dokonywać przelewów ani wypłat z kont bankowych, nie podejmował decyzji związanych z działalnością firmy (...) ani jej rozwojem, a o wszystkim decydował ojciec D. Z.,

c. lakonicznym przyjęciu, że R. Z. działał wspólnie i w porozumieniu z innymi nieustalonymi osobami pracującymi i przebywającymi w siedzibie spółki, co stanowi nieostre określenie, pozwalające umieścić w katalogu owych współsprawców bliżej nieograniczoną liczbę osób,

5. na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 1 k.p.k. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 46 § 1 k.k. polegająca na nieuprawnionym w realiach przedmiotowej sprawy solidarnym zasądzeniu obowiązku naprawienia szkody także przez R. Z., w sytuacji, w której oskarżony ten nie odniósł żadnej korzyści majątkowej z tytułu popełnienia zarzucanego mu czynu a także wobec niedokonania przez Sąd I instancji wymaganych w tym przypadku ustaleń dotyczących istnienia szkody w chwili orzekania,

ewentualnie

6. na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 4 k.p.k. rażąco niewspółmierność orzeczonej kary 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, która pomimo zbliżenia do dolnej granicy ustawowego zagrożenia - bez zastosowania środka probacyjnego w postaci warunkowego zawieszenia jej wykonania - stanowi środek represji o zbyt dotkliwym stopniu oddziaływania na oskarżonego, który w przestępczym procederze miał rolę marginalną.

Wskutek tak sformułowanych zarzutów, na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. oraz art. 437 § 2 k.p.k. wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w pkt VII poprzez:

a. modyfikację jego kwalifikacji prawnej i podstawy skazania, polegającą na uznaniu oskarżonego za winnego popełnienia czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k., a także

b. na podstawie art. 69 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. warunkowe zawieszenie orzeczonej wobec oskarżonego kary 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności na okres próby 5 lat,

2. zmianę zaskarżonego wyroku w pkt IX poprzez nieorzekanie od R. Z. solidarnego obowiązku naprawienia szkody,

ewentualnie — z daleko posuniętej ostrożności procesowej — w razie niepodzielenia argumentacji dotyczącej zmiany kwalifikacji prawnej czynu

3. zmianę zaskarżonego wyroku w pkt VII poprzez na podstawie art. 69 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. warunkowe zawieszenie orzeczonej wobec oskarżonego kary 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności na okres próby 5 lat.

W uzupełnieniu apelacji wskazał iż - ponad wnioski sformułowane w treści apelacji - alternatywnie:

• w razie uznania przez Sąd, iż zachodzi konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości, na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. oraz art. 437 § 2 k.p.k. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Prokurator powyższemu wyrokowi zarzucił:

1. obrazę prawa procesowego mającego wpływ na treść orzeczenia a mianowicie art. 413 § 1 pkt 4 k.p.k. oraz art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. poprzez przytoczeniu w pkt II, III, IV, V i VI w komparacji wyroku, opisu czynów w brzmieniu, jakich nie nadał im prokurator w akcie oskarżenia i przypisaniu w sentencji wyroku popełnienia przez oskarżonego M. O. zarzucanych mu aktem oskarżenia czynów bez wskazania zmiany opisów tych czynów w zakresie punktów II i III, podczas gdy przypisaniu M. O. popełnienie zarzucanych mu czynów wymagało przyjęciu przez Sąd ustaleń, że oskarżony M. O. zakresie czynu z punktu II aktu oskarżenia „w celu użycia za autentyczny podrobił dokument w postaci pokwitowania”, a w zakresie czynu z punktu III aktu oskarżenia „w celu użycia za autentyczne” podrobił dokumenty opisane w tym czynie;

2. rażąco niewspółmierność orzeczonych wobec oskarżonych M. O., K. W. i R. Z. kar pozbawienia wolności wymierzonych im za czyny z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. (pkt I, IX i X aktu oskarżenia) oraz orzeczonego wobec wyżej wskazanych oskarżonych środka karnego w postaci zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, polegającej na: doradztwie i kształceniu w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej, organizowaniu targów, wystaw i szkoleń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz w pośrednictwie nawiązywaniu współpracy podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w stosunku do stopnia winy i społecznej szkodliwości, albowiem kary pozbawienia wolności oraz środki karne wymierzone w dolnych granicach ustawowego zagrożenia nie osiągną celów zapobiegawczych i wychowawczych w odniesieniu do oskarżonych, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa;

3. obrazę prawa materialnego, a mianowicie art. 91 § 2 k.k. poprzez jego niesłuszne niezastosowanie przy wymierzaniu jednej kary łącznej pozbawienia wolności oskarżonemu M. O. za przypisane mu wyrokiem czyny i wskazania przez Sąd, iż wymierzenie tej kary nastąpiło na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k. oraz art. 86 k.k., podczas, gdy Sąd przy wymierzaniu tej kary powinien zastosować art. 91 § 2 k.k., albowiem oskarżonemu M. O. przypisane zostało popełnienie ciągu przestępstw określonego w art. 91 § 1 k.k. oraz popełnienie innych przestępstw;

W konkluzji wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej czynów z punkt II i III zarzuconych aktem oskarżenia poprzez wskazanie, że oskarżony M. O. w zakresie czynu z punktu II aktu oskarżenia „w celu użycia za autentyczny podrobił dokument w postaci pokwitowania”, a w zakresie czynu z punktu III aktu oskarżenia „w celu użycia za autentyczne” podrobił dokumenty opisane w tym czynie;

- zmianę zaskarżonego orzeczenia w zakresie opisu czynów zarzuconych M. O. aktem oskarżenia, a ujętych we wstępnej części wyroku poprzez usunięcie z punktu IV i V sformułowań „w celu” i „oraz”, a z punktu VI sformułowania „oraz”, i zapisu w kwalifikacji prawnej tego czynu tj. „art. 13 § 1 k.k. w zw. z”;

- zmianę zaskarżonego orzeczenia w części dotyczącej orzeczenia o karze w stosunku do M. O. poprzez wymierzenie mu za czyn z punktu I aktu oskarżenia kary 4 lat pozbawienia wolności, po czym wymierzenie oskarżonemu M. O. na podstawie art. 91 § 2 k.k. kary łącznej 6 lat pozbawienia wolności;

- zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej orzeczenia o karze w stosunku do K. W. i R. Z. poprzez wymierzenie im kar za zarzucone i przypisane czyny w wymiarze 4 lat pozbawienia wolności;

- zmianę zaskarżonego wyroku w części dotyczącej orzeczenia wobec oskarżonych M. O., K. W. i R. Z. środka karnego w postaci zakazu prowadzenia działalności gospodarczej, polegającej na: doradztwie i kształceniu w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej, organizowaniu targów, wystaw i szkoleń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz pośrednictwie w nawiązywaniu współpracy podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poprzez orzeczenie wobec nich wyżej wskazanego środka na okres lat 10.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacje obrońców okazały się całkowicie bezzasadne i taka ich ocena spowodowała, że nie zostały uwzględnione. Apelacja prokuratora niezasadna okazała się w zakresie dotyczącym orzeczenia o karze, zaś częściowo uwzględniona w pozostałym zakresie.

W wyniku kontroli instancyjnej Sąd odwoławczy nie stwierdził uchybień, które przybrałyby kształt bezwzględnych przesłanek odwoławczych. Analiza tej kontroli ogranicza się zatem do oceny postawionych zarzutów.

Niezasadne są zarzuty obrońców oskarżonych, które dotyczą obrazu przepisów postępowania, z których wywodzą oni sprzeczną z nimi ocenę dowodów, a w konsekwencji błąd w ustaleniach faktycznych prowadzący do uznania oskarżonych winnymi przypisanych im przestępstw.

Sąd Okręgowy bowiem w sposób prawidłowy zebrał materiał dowodowy, przeprowadził dowody i ocenił. Zarówno przebieg rozprawy, jak i treść uzasadnienia zaskarżonego wyroku wskazują, że Sąd I instancji po ujawnieniu całokształtu okoliczności faktycznych (art. 410 k.p.k.) rozważył zarówno te przemawiające na korzyść, jak i niekorzyść oskarżonych (art. 4 k.p.k.), zgodnie z zasadą prawdy materialnej (art. 2§2 k.p.k.) i w ich następstwie prawidłowo ustalił stan faktyczny. Nie inaczej, lecz jako wynik realizacji zasad procesowych, w tym określonych w art. 5 k.p.k., wyeliminował z opisu czynów te elementy szkody, co do których podmioty nie czuły się pokrzywdzone, lub nastąpił częściowy zwrot pieniędzy.

Nie znajduje zatem potwierdzenia zarzut obrazu przepisów prawa procesowego, z którego skarżący wywodzi sprzeczny z nimi sposób oceny dowodów. Rozpatrywany na gruncie art. 7 k.p.k. dla jego skuteczności wymaga wykazania, jakich konkretnie uchybień w świetle wiedzy i doświadczenia życiowego dopuścił się Sąd w dokonanej ocenie materiału dowodowego.

Zarzuty, w których skarżący kwestionują ocenę materiału dowodowego i użyta na ich poparcie argumentacja sprowadzają się do postulatu, aby to relacje oskarżonych stanowiły podstawę ustaleń faktycznych w powiązaniu z depozycjami D. Z., w zakresie, w którym zaprzecza udziałowi i wiedzy oskarżonych o popełnionym przestępstwie. Argumentacji tej umykają zachodzące pomiędzy nimi sprzeczności, wykazane przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu wyroku. Apelacje zaś usiłują podważyć wiarygodność poszczególnych dowodów dokonując ich analizy w oderwaniu od siebie, abstrahując przy tym od całego szerokiego kontekstu dowodowego i faktycznego. Czynią to zatem w sposób całkowicie dowolny, tym samym sprzeczny z normą art. 7 k.p.k., której naruszenie właśnie zarzucają sądowi.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że zarzut obrazu procesowej normy określonej przez przepis art. 7 jest tylko wówczas słuszny, gdy zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez Sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego, nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania, nie może on natomiast sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu (vide Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 1975 r. sygn. akt II K 355/74, OSNPG 9/1975, poz.84). Oznacza to, że zarzut ten nie może ograniczać się do odmiennej oceny materiału dowodowego przez skarżącego, a oczekiwanie uznania go za skuteczny implikuje konieczność wykazania, jakich konkretnie uchybień w świetle wiedzy i doświadczenia życiowego dopuścił się Sąd w dokonanej ocenie materiału dowodowego.

Tymczasem takich argumentów skarżący nie przedstawili. Nie mogą nimi być przecież twierdzenia kwestionujące trafność oceny Sądu tylko na podstawie selektywnie wybranych fragmentów materiału dowodowego. Taka argumentacja pozbawiona jest waloru kompleksowości, przeciwnie do oceny Sądu, który dowody ocenił według reguł art.7 k.p.k. z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, w powiązaniu ze sobą. Ocenę tę odzwierciedla w sposób prawidłowy uzasadnienie zaskarżonego wyroku.

Tym samym niesłusznie kwestionują obrońcy prawidłowość sporządzonego uzasadnienia, zwłaszcza obrońca oskarżonego R. Z., formułując zarzut obrazu przepisu prawa procesowego – art. 424§1 k.k. Obraza bowiem postępowania w postaci art. 424 k.p.k. nie może mieć wpływu na treść orzeczenia, jak wymaga tego przepis art. 438 § 2 k.p.k., skoro pisemne motywy sporządza się po jego wydaniu. Także i treść przepisu art. 455 a k.p.k. nie pozostawia

wątpliwości w zakresie skuteczności tak postawionego zarzutu. Jego bezzasadność wynika jednak przede wszystkim z faktu, że uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia, nie tylko formalnie, zawiera wszystkie elementy, które określa przywołany w apelacji przepis art. 424§1 k.p.k. Sąd w nim bowiem nie tylko wskazał fakty, które uznał za udowodnione i na jakich w tej mierze oparł się dowodach, ale też umotywował ich wiarygodność. Tak też zresztą wskazał, dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych, tych których wiarygodność podważył. Poprzedził swoją ocenę analizą odnoszącą się do poszczególnych dowodów w różnym stopniu szczegółowości w zależności od ich znaczenia, czyli faktycznej wiedzy świadków zarówno co do wzajemnych powiązań i relacji pomiędzy oskarżonymi, D. Z. i M. S. (2), faktycznej działalności spółki i usytuowania w niej oskarżonych, czyli ich faktycznej roli. Analiza ta zawiera wzajemne odniesienia poszczególnych dowodów i zmieniający się ich kształt na przestrzeni toczącego się postępowania.

Charakter materiału dowodowego nie wymagał natomiast omówienia z taką samą szczegółowością każdego z dowodów, czego domagają się skarżący. Realizacja takiego oczekiwania sprowadziłaby ich ocenę do sprawozdania z przeprowadzonego materiału dowodowego, czego przepis art. 424 k.p.k. nie wymaga.

Zasadnie zatem w przypadku dowodów z zeznań świadków pokrzywdzonych odnosi się Sąd meriti do całej grupy tych dowodów z racji ich jednolitości. Osoby te przedmiotowy proceder opisały ze swojej, podobnej perspektywy, czyli przedstawiły wiedzę, którą mogły posiadać, jako osoby do których skierowana została oferta, które podjęły decyzję o jej przyjęciu w stworzonych przez oskarżonych i współdziałające z nimi osoby w warunkach mających wpływ na te decyzje. W tożsamy sposób opisały także sposób kontaktu z osobami występującymi ze strony spółki, słusznie określone przez Sąd meriti w uzasadnieniu, za działanie zawsze według tego samego przedstawionego przez świadków schematu. „Z chwilą podjęcia decyzji o skorzystaniu z oferty firmy (...) oraz stosownej wpłaty na rzecz planowanego spotkania biznesowego, potencjalni klienci w/w spółki spotykali się z sytuacją, w której dowiadywali się, że planowane spotkania były odwoływane w dalszych terminach (przy wskazywaniu różnych przyczyn takiego stanu rzeczy – np. zbyt mało zainteresowanych lub awaria baz danych). Kolejne wyznaczone terminy również nie były realizowane...” (str. 314 uzasadnienia). Także zbieżnie pokrzywdzeni opisali okoliczności nie otrzymania zwrotu wpłaconych kwot, co gwarantowała umowa w przypadku nie zrealizowania zobowiązania firmy. Pokrzywdzeni, jak wskazał Sąd Okręgowy, relacjonowali, że w przypadku domagania się zwrotu wpłaconych pieniędzy, następowało utrudnienie kontaktu ze spółką (...), wyrażające się zbywaniem klientów w trakcie rozmów telefonicznych lub nierealizowanymi obietnicami niezwłocznego zwrotu pieniędzy, zmianami siedziby spółki, nieskutecznością egzekucji komorniczych ze względu na niemożność ustalenia majątku spółki. Nie sposób więc podważać logiczności oceny zeznań pokrzywdzonych, prezentujących fakty, które znalazły odzwierciedlenie w tej części depozycji D. Z., które Sąd meriti uznał za wiarygodne. Częściowo potwierdzili je także sami oskarżeni, którzy przyznali, że żadne z opisanych w ofercie, a tym samym w umowach, spotkań nie odbyło się. Potwierdzili także domaganie się przez pokrzywdzonych zwrotu wpłaconych środków i jednocześnie przecieży to, że mimo generalnie braku wypełniania ich żądań proceder w dalszym ciągu był kontynuowany.

Skarżący kwestionując ustaloną przez Sąd orzekający pozorność działań naprawczych polegających na wystawianiu faktur korygujących i zawieraniu ugód, wobec w zasadzie braku ich realizacji, jako kontrargumentu użyli faktu, zwrotu kwot w pojedynczych przypadkach. Te jednak trafnie ocenił Sąd I instancji, jako ograniczone do sporadycznych przypadków wynikających z determinacji pokrzywdzonych wyrażającej się groźbą powiadomienia organów ścigania (str. 309 uzasadnienia).

Te obiektywnie zaistniałe a wynikające z zeznań pokrzywdzonych fakty zyskały swą wiarygodność w świetle zaprezentowanych ze strony pracowników firmy a także obiektywnych okoliczności. Do grona tych osób zaliczyć należy także D. Z., który w części uznanych przez Sąd Okręgowy depozycji, opisał sens i znaczenie poszczególnych działań składających się na prowadzony przez firmę proceder.

Z zeznań pracowników firmy, którzy mieli największą wiedzę o działaniach firmy i kontakt z oskarżonymi, wynika ustalony prawidłowo przez Sąd obraz relacji interpersonalnych pomiędzy oskarżonymi oraz D. Z. i M. S. (2), jak też charakter wykonywanych przez oskarżonych działań składających się na realizację wspólnego procederu, widziany z perspektywy każdej z tych osób w zależności od charakteru wykonywanej pracy czy pełnionej funkcji. W

tym przypadku niezasadnie skarżący zarzuca Sądowi lakoniczność oceny, bowiem zeznania świadków zawierające najistotniejsze informacje zostały przez Sąd przytoczone, jak M. S. (2), R. G. (2) czy J. P. . Nadto Sąd w uzasadnieniu wskazał fakty, które wynikały z zeznań innych świadków, których wymienił. (str. 312- 317 uzasadnienia).

Na podstawie zeznań tych osób, jak i na podstawie uznanych za wiarygodne części zeznań D. Z. i wiarygodnej części wyjaśnień oskarżonych nie sposób było uznać, że działania oskarżonych jedynie w sposób nieświadomy złożyły się na realizację planu D. Z. lub przybrały jedynie formę zjawiskową popełnienia czynu w postaci pomocnictwa. Niesłuszny w tym kontekście jest zarzut niewskazania przez Sąd wszystkich czynności sprawczych podjętych w ramach popełnionego procederu przez każdego z oskarżonych. Sąd Okręgowy wszak w różnych częściach uzasadnienia przedstawił zarówno konkretne działania każdego z oskarżonych, jak i fakty obrazujące stronę podmiotową przestępstwa popełnionego przez każdego z oskarżonych.

Stwierdzić należy, że odpowiedzialność oskarżonych w zakresie przypisanego czynu kształtuje forma współsprawstwa. Współsprawstwo, od strony przedmiotowej nie musi polegać na realizacji wszystkich znamion czasownikowych ujętych w opisie czynu zabronionego. Wymaga natomiast, by sprawca podjął takie zachowanie, które na gruncie przyjętego porozumienia stanowiło konieczny lub bardzo istotny warunek realizacji przez innego współsprawcę znamion czynu zabronionego.

Choć Sąd meriti przyjął wiodącą, bo koordynującą rolę D. Z., to przecież oskarżeni wykonywali fizycznie prawie wszystkie działania realizujące przestępstwo, oczywiście we współpracy z nim. Wystarczy więc, że oskarżeni w ramach podziału ról, podejmowali takie działania, które z działaniami pozostałych uczestników porozumienia zmierzały do dokonania przypisanego czynu. Wskazując, jako warunek przyjęcia współsprawstwa, którego istota sprowadza się do wspólnego wykonania czynu zabronionego przez kilku uczestników przestępczego porozumienia i objęcia świadomością realizacji całości określonego czynu, w ramach przyjętego podziału ról, decydujące jest to, czy współdziałający dążyli do tego samego celu wspólnymi siłami (comini auxilio) w ramach wspólnego porozumienia (comuni consilio). (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2006 r. V KK 391/05 OSNwSK 2006/1/1289). Co istotne, decydujące o owym celu i podziale ról porozumienie nie wymaga żadnej szczególnej formy, co oznacza, że może być ono nawet dorozumiane, czyli nastąpić per facta concludentia. Trudno więc uznać za dowodzące braku współdziałania przestępczego oskarżonych twierdzenia obrońców oskarżonych odnoszące się do tego, że Sąd I instancji nie wskazał konkretnie sposobu zawarcia porozumienia przestępczego. Porozumienie oskarżonych wszak wywiedzione zostało z podejmowanych przez nich działań, wzajemnych relacji między nimi, współdziałania z D. Z., któremu oskarżeni przypisują rolę pomysłodawcy, koordynatora ich działań i któremu podporządkowali się, mimo, że nie pełnił żadnej funkcji, z której by taki obowiązek wynikał.

Przypomnieć należy, że oferta wysłana do wszystkich pokrzywdzonych polegała, jak to prawidłowo ustalił Sąd Okręgowy, „na gwarantowaniu im korzystnych kontaktów gospodarczych, zapewnianiu, że w giełdzie bierze udział od 500 do przeszło 1.000 firm polskich oraz niemieckich i austriackich przedsiębiorstw produkcyjnych, handlowych i usługowych, jak też wskazywano, że firma (...) sp. z o.o. dysponuje odpowiednią ilością kontrahentów zagranicznych, właściwie dobranych do potrzeb konkretnego podmiotu, spełniających jego oczekiwania i gotowych do przyjazdu do określonego miasta w P., celem przeprowadzenia rozmów, których efektem miało być zawarcie i realizacja umów gospodarczych. Potencjalnych uczestników informowano także, że przedsiębiorcy z Niemiec i Austrii przyjeżdżają na spotkanie w P. z konkretnymi ofertami, dotyczącymi nawiązania współpracy w zakresie odpowiadającym przedmiotowi działalności konkretnego przedsiębiorcy polskiego, do którego oferta była indywidualnie kierowana. Od chwili zgłoszenia udziału w przedsięwzięciu, ryzyko niepowodzenia działań w ramach „giełdy ofert” miało spoczywać na E. roup (...) sp.z o.o. Przedstawiciele polskich podmiotów gospodarczych byli zapewniani, że gdyby z jakichkolwiek obiektywnych przyczyn nie doszło do zawarcia umów gospodarczych, wynikających z przekazanych kontaktów, (...) zobowiązuje się do natychmiastowego zwrotu wszelkich kosztów poniesionych w związku z uczestnictwem w projekcie i pracach giełdy.” (str.138-139 uzasadnienia.)

Z ustaleń Sądu meriti odzwierciedlonych w uzasadnieniu wynika, że R. Z. wysyłał owe oferty do pokrzywdzonych, podpisywał faktury a także dokonywał wypłat z kont firmy. Przyznał, że niemieccy przedsiębiorcy nie byli

zainteresowani współpracą, mieli swoją produkcję i nie chcieli współpracować z polskimi firmami, raczej sprzedawać swoje produkty, lub zlecać produkcję. Przyznał, że z planowanych spotkań nie odbyło się żadne. Z zeznań jego ojca wynika, że w firmie posługiwał się nazwiskiem P., zaś jego prawdziwe dane znał tylko jego syn i K. W.. Natomiast M. S. (3) posługująca się fałszywym nazwiskiem zeznała, że uczyniła to pod namową M. O. i D. Z.. M. O. przyznał, że miał kontakt telefoniczny lub e-mailowy z każdą z firm ujętych w zarzucie, wystawiał faktury, korekty faktur, sporządzał propozycje ugód. K. W., sam wyjaśnił, że zawarł umowy otwarcia i prowadzenia rachunków bankowych, wypłacał z kont firmy pieniądze, które przekazywał D. Z., w gotówce, wystawiał i podpisywał faktury korygujące, wiedział, że żadne ze spotkań biznesowych się nie odbyło. Wiedział, że D. Z. przedstawiał się innym nazwiskiem.

Działania oskarżonych były więc kompatybilne ze sobą oraz działaniami D. Z. oraz M. S. (2). Jeśli się zważy na długotrwałość działania tych osób i ich wzajemne powiązania, trudno skutecznie kwestionować także stronę podmiotową przypisanego im czynu.

Nie zasługują więc na uwzględnienie zarzuty odnoszące się do niezasadnego przypisania oskarżonym zamiaru bezpośredniego „pokrzywdzenia kontrahentów” (zarzut I 6 apelacji obrońcy oskarżonego M. O.). Istota zamiaru bezpośredniego kierunkowego nie sprowadza się, jak błędnie wywodzi obrońca, do zamiaru pokrzywdzenia osób, lecz do dokonania przez nich niekorzystnego rozporządzenia mieniem, za pomocą wprowadzenia jej w błąd. Nie oznacza to w realiach niniejszego postępowania zamiaru pokrzywdzenia kontrahentów, ale doprowadzenie do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez dokonania wpłat, jako świadczeń stanowiących ekwiwalent za inną niewykonaną a obiecaną usługę, o czym w sposób jednolity, jak to ocenił Sąd meriti, zeznali. Z prawidłowych odzwierciedlonych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku ustaleń Sądu I instancji wynika, że przedstawiona pokrzywdzonym oferta opisana na stronach 138-139 uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego oraz przekazywane polskim przedsiębiorcom informacje o weryfikacji oferty i starannym doborze kontrahentów (str.143 uzasadnienia) nie odpowiadały realiom, skoro w rzeczywistości osoby działające w imieniu (...) nie podejmowały, ani nie zlecały jakichkolwiek istotnych działań organizacyjno-logistycznych, które ukierunkowane były na realizację oferowanych usług oraz niezbędnych do przeprowadzenia oferowanych spotkań biznesowych. W konsekwencji tego przesyłane oferentom dane były nieprzydatne do realizacji przedstawionych w ofercie i rozmowach celów. Świadczy o tym dobitnie ustalenie Sądu I instancji, że owi potencjalni kontrahenci zagraniczni po skontaktowaniu się z nimi zaprzeczali, aby słyszeli kiedykolwiek o spółce (...), by brali udział w ich przedsięwzięciu, a niekiedy wręcz okazywało się, że przedsiębiorcy prowadzą działalność o zupełnie innym profilu, w części w ogóle nie otrzymywano informacji zwrotnej. Trafnie więc uznał Sąd orzekający, że nie sposób traktować podejmowanych przez oskarżonych działań w kategoriach częściowej realizacji umów, bowiem działania zarówno podjęte w ramach złożonej propozycji, jak i te które miały świadczyć o chęci naprawienia szkody, wykonywane były jedynie w skali mającej uprawdopodobnić wiarygodność przedsięwzięcia w takim właśnie celu, czyli w celu kontynuacji tego proceduru. Wbrew twierdzeniom mającym świadczyć o ich intencji, mimo braku realizacji dotychczasowych zobowiązań, mimo wskazanych wyżej działań mających na celu udaremnienie dochodzenia roszczeń, cały czas oskarżeni kontynuowali ów proceder współdziałając ze sobą i w dalszym ciągu pobierając od kolejnych kontrahentów opłaty. Przeczy to więc twierdzeniu obrońców oskarżonych o braku świadomości i zamiaru uczestnictwa w przypisanym przestępstwie, jak i temu, że D. Z. działania te podejmował samodzielnie a więc bez współdziałania przestępczego z oskarżonymi.

Nie ma także znaczenia dla przypisania uczestnictwa w przestępstwie oszustwa sposób podziału środków z niego pochodzących, skoro przepis art.115§4 k.k. definiuje korzyść majątkową zarówno dla siebie, „jak i dla kogo innego”.

Nie znajdują uzasadnienia zarzuty skierowane przeciwko ustaleniu wartości szkody i orzeczeniu sposobu jej naprawienia.

Nie jest zasadny zarzut obrońcy oskarżonego K. W., który na gruncie obrazy normy art. 413§1 pkt. 4 i § 2 pkt 1 k.p.k. zarzuca działanie, które faktycznie sprowadza się do poprawienia numeracji poszczególnych czynów wchodzących w skład ciągu przestępstw, wobec umieszczenia w akcie oskarżenia dwóch czynów wchodzących w ciąg przestępstw pod jednym numerem. Choć poprawa tej numeracji nie została odzwierciedlona w uzasadnieniu wyroku, to oczywisty

charakter tej omyłki i jej poprawienia nie stanowi dla Sądu odwoławczego problemu ze zrozumieniem celu i sensu działania Sądu orzekającego.

Natomiast wyeliminowanie z opisu czynu tych jego elementów szkody, co do których podmioty nie czuły się pokrzywdzone, lub nastąpił częściowy zwrot pieniędzy, nastąpiło w wyniku realizacji naczelných zasad procesowych.

Nie znajduje także uzasadnienia zarzut obrońcy oskarżonego M. O., niewyjaśnienia przez Sąd I instancji wysokości szkody, wobec braku weryfikacji polegającej na odliczeniu od kwot ustalonej szkody podatku VAT, jako podatku naliczonego związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej, który pomniejszył podatek należny, a także pod kątem potraktowania kwot wynikających z faktur, jako kosztów prowadzenia działalności, co zmniejszyło obciążenia podatkowe pokrzywdzonych. Szkodą bowiem jest bezpośrednie następstwo popełnionego przestępstwa, w tym przypadku oszustwa. Postępowanie podatkowe ma charakter całkowicie niezależny, bo zobowiązania podatkowe wynikają z innych niezwiązanych z tym tytułów. Zaprezentowana przez skarżącego w tym względzie argumentacja nie uwzględnia także faktu, że postępowanie podatkowe nie służy naprawieniu szkody, co oznacza także, że nie może mieć wpływu także na rozstrzygnięcie Sądu o sposobie jej naprawienia. Dla zobrazowania skarżącemu nieprawidłowości jego rozumowania należy stwierdzić, że uznanie zasadności partycypacji Skarbu Państwa w naprawieniu rodziłoby rodziłoby konsekwencje regresu wobec oskarżonych - a tak oczywiście nie jest.

Obowiązek naprawienia szkody na podstawie art.46§1 k.k. został zaś orzeczony na rzecz tych przedmiotów, które złożyły taki wniosek, co Sąd Okręgowy, wbrew twierdzeniu skarżącego wyjaśnił (str. 322 uzasadnienia).

Zasadnie uznał przy tym zasadę solidarności dłużników (art. 441§1 k.c.), skoro odpowiedzialność cywilna wynika z deliktu (art. 415 k.c.) a tę odpowiedzialność kształtuje forma współsprawstwa. Niezasadny w tym kontekście jest więc zarzut obrońcy oskarżonego R. Z. kwestionujący przyjęcie także w stosunku do niego odpowiedzialności solidarnej z oskarżonym K. W..

Wobec treści art. 455 k.p.k., który stanowi, że nie zmieniając ustaleń faktycznych Sąd odwoławczy poprawia błędną kwalifikację prawną, należało orzec w ten sposób w zakresie oceny prawnej czynu przypisanego wszystkim trzem oskarżonym w punkcie I, VI i VII zaskarżonego wyroku. Nie stanowi bowiem realnego zbiegu przepisów ustawy, o czym mowa w art.11§2 k.k., popełnienie czynu z art.286§1 k.k. w stosunku do mienia znacznej wartości, co stanowi o przyjęciu również kwalifikacji z art. 294§1 k.k. z tym właśnie przepisem. Istotą zbiegu przepisów ustawy uregulowanym treścią art.11§2 k.k. jest popełnienie czynu noszącego znamiona określone w dwóch lub więcej przepisach ustawy. Przepis art. 294§1 k.k. nie określa odrębnego przestępstwa, lecz ma jedynie charakter subsydiarny w stosunku do przestępstw określonych we wskazanych w nim przepisach. Z tych przyczyn należało poprawić kwalifikację prawną czynu poprzez wyeliminowanie z podstawy prawnej skazania art.11§2 k.k. i w jego konsekwencji art.11§3 k.k. z podstawy prawnej wymiaru kary.

Odnosząc się natomiast do apelacji obrońcy oskarżonego M. O. w części dotyczącej rozstrzygnięcia o czynach zarzucanych w punktach od II do VII, należało uznać ją także jako bezzasadną.

Na akceptację natomiast zasługuje teoretyczny wywód skarżącego obrońcy odnoszący się do uchybienia Sądu Okręgowego, a które to naprawione zostało przez Sąd odwoławczy w wyniku podniesionego przez Prokuratora zarzutu. Trafnie wywiódł bowiem obrońca, że Sąd Okręgowy całkowicie błędnie uzupełnił opis czynów z punktu II i III o znamię „w celu użycia za autentyczny”, bo uzupełnił je w komparycji wyroku, zamiast w jego sentencji. Żaden bowiem, jak wskazał, przepis procedury karnej nie uprawnia Sądu do modyfikacji treści zarzutu wysuniętego przez oskarżyciela. Stanowiłoby to wszak ingerencję w sferę zarezerwowaną dla oskarżyciela, w treść jego skargi. Nie ma przy tym znaczenia, że sam prokurator w toku rozprawy w czasie mowy oskarżycielskiej uzupełnił postawione zarzuty o znamię działania „w celu użycia za autentyczny”. Stanowisko oskarżyciela nie mogło bowiem mieć wpływu na kształt zarzutu umieszczony w komparycji wyroku. Obowiązkiem Sądu było więc jego powtórzenie zgodnie z treścią zarzutów zawartych w akcie oskarżenia. Natomiast jego opis winien zostać uzupełniony w sentencji wyroku, zgodnie

z przytoczonym przez skarżącego art. 413§1pkt 4 k.p.k. (str.16 apelacji). Zasadnie zatem zarzucił prokurator w swojej apelacji obrazę tego przepisu.

W wyniku jego uwzględnienia Sąd odwoławczy wyeliminował więc znamię przestępstwa z czynu zarzucanego, uzupełniając je w czynie przypisanym, jak prawidłowo winien uczynić to Sąd I instancji.

Tym samym nie znajdują uzasadnienia zarzuty obrazy prawa materialnego w postaci art. 270§1 k.k. i wniospek apelacyjny obrońcy o uniewinnienie od czynów przypisanych w punkcie II i III wyroku, wobec braku omawianego znamienia tego czynu.

Niezasadne są także zarzuty dotyczące rozstrzygnięcia zawartego w punkcie IV, sformułowane jako zarzuty obrazy prawa procesowego w postaci norm art. 4 i 7 k.p.k., dowolnej oceny dowodów niezgodnej z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego a także zasady obiektywizmu. Trudno bowiem było ocenić czyn zarzucany oskarżonemu zgodnie z intencją skarżącego, jedynie jako przestępstwo określone w art.270§1 k.k., wobec przyznania się doń oskarżonego, czyli do sfalszowania, użytych następnie przez S. J., dokumentów a w świetle ustalonych przez Sąd I instancji okoliczności tych czynów. Nie sposób uznać, aby Sąd Okręgowy uchybiając normie art.7 k.p.k. dokonał oceny materiału dowodowego w sposób dowolny, czy też sprzeczny z zasadami logiki i doświadczenia życiowego. Z ustaleń Sądu I instancji, opinii biegłego z zakresu badania dokumentów i wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Pragi z dnia 18 października 2006 r. wynika bowiem, że dokumenty przedłożone w czasie popełnienia każdego z czynów przez S. J. wypełnione zostały przez oskarżonego. Z ustaleń Sądu meriti odzwierciedlonych na stronie 146 uzasadnienia wyroku wynika, S. J. posiadał przy sobie sfalszowane dokumenty, kiedy obaj z oskarżonym zostali zatrzymani po tym, jak M. O. przywiózł go do filii Banku (...) w W. przy ul. (...). S. J. legitymował się wówczas dokumentami na nazwisko R. T.. Z zarzucanych i przypisanych czynów, z przytoczonej przez Sąd I instancji opinii biegłego z zakresu badania dokumentów wynika, że właśnie na nazwisko R. T. oskarżony sfalszował zaświadczenia o zarobkach przedkładane przez S. J. podczas każdego z czynów przypisanych w punkcie IV zaskarżonego wyroku. Ponad wymienione sfalszowane przez oskarżonego dokumenty, które posłużyły S. J. do popełnienia analizowanego czynu, zabezpieczono szereg innych dokumentów także sfalszowanych przez M. O. na nazwisko R. T. a dotyczących działalności S. J.. (strony 146-1150 uzasadnienia wyroku). Ustalenia Sądu Okręgowego oparte na treści dokumentów oraz treści opinii, których ustaleń oskarżony nie negował, wynika, że owe zaświadczenia o zarobkach wystawiane były na formularzach opatrzonych logotypami firm, w których były składane wnioski kredytowe. Zatem także taki sposób fałszowania dokumentów wskazuje na cel tego działania, co wynika także z opisu przypisanego czynu, czyli sposobu posłużenia się tymi dokumentami.

W kontekście przytoczonych ustaleń Sądu Okręgowego nie można uznać, że brak jest podstaw do uznania wypełnienia przez oskarżonego M. O., ponad postulowany przez skarżonego jedynie czyn z art.270§1 k.k., także oszustwa i oszustwa kredytowego. Nie ma także znaczenia sposób podziału osiągniętych korzyści, ani nie wymaga udowodnienia, że jakiegokolwiek korzyści odniósł sam oskarżony. Aktualność zachowują tu bowiem wywody dotyczące czynu przypisanego w punkcie I zaskarżonego wyroku, skoro przepis art.115§4 k.k. definiuje korzyść majątkową zarówno dla siebie, „jak i dla kogo innego”. Przypisanie oskarżonemu popełnienia czynu wspólnie i w porozumieniu z inną osobą nie wymaga realizacji wszystkich znamion czasownikowych ujętych w opisie czynu zabronionego. Wymaga natomiast, by sprawca podjął takie zachowanie, które na gruncie przyjętego porozumienia stanowiło konieczny lub bardzo istotny warunek realizacji przez innego współsprawcę znamion czynu zabronionego. Tak, jak w realiach sprawy niniejszej.

Na akceptację zasługuje również wymiar orzeczonych wobec oskarżonych kar i środków karnych oraz argumentacja tych rozstrzygnięć zaprezentowana na stronach 320-322 uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, która wskazuje, że Sąd ten we właściwym zakresie rozważył zarówno okoliczności obciążające, jak i łagodzące. W zakresie czynów przypisanych oskarżonym w punkcie I, VI i VII trafnie dostrzegł ich znaczne negatywne skutki społeczne, jakimi jest powodowanie braku zaufania do obrotu gospodarczego, zwłaszcza, że czyn ten został popełniony wobec tak dużej liczby osób pokrzywdzonych, które ocenił jako przemawiające za uznaniem ich znacznej społecznej szkodliwości. Także prawidłowo wskazał na znaczny rozmiar szkody, który wielokrotnie przekroczył kwotę decydującą o przyjęciu mienia znacznej wartości.

Prawidłowo zindywidualizował także karę, uzależniając ją od cech podmiotowych sprawców, w szczególności biorąc pod uwagę uprzednią karalność M. O. – wymierzając mu karę 2 lat pozbawienia wolności i dotychczasową niekaralność oskarżonych K. W. i R. Z. – orzekając wobec nich kary niższe, bo w wymiarze 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Także kary grzywny zostały orzeczone we właściwym wymiarze, z uwzględnieniem powyższych okoliczności je kształtujących, wobec M. O. w wysokości 30 000 zł – 300 stawek dziennych po 100 zł a wobec K. W. i R. Z. po 15 000 - 300 stawek dziennych po 50 zł. Wymiar stawek dziennych grzywny prawidłowo odzwierciedla okoliczności popełnionych czynów, zaś wartość stawek dziennych warunki osobiste i rodzinne oraz możliwości zarobkowe oskarżonych. Z tych względów także i ta kara została prawidłowo zróżnicowana.

Tak ukształtowane kary realizują dyrektywy sądowego jej wymiaru określonego treścią art.53 k.k., nadto czynią zadość jej celom zarówno w zakresie indywidualnego oddziaływania, jak i kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Z tych względów, jako niezasadne należało uznać apelacje stron oparte na zarzucie rażącej niewspółmierności kary, tak surowej, jak i łagodnej.

Choć zarzut rażącej niewspółmierności kary sformułował jedynie prokurator i obrońca oskarżonego R. Z., to zaskarżenie wyroku w całości przez obrońców pozostałych oskarżonych obligowało Sąd do oceny całości tego elementu orzeczenia, rozumianego jako suma kar i środków karnych.

Rażąca niewspółmierność, o której stanowi przepis art.438 pkt 4 k.p.k., zachodzi tylko wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, który można było przyjąć, zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez sąd pierwszej instancji a karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej. Zarzut określony treścią art. 438 pkt. 4 k.p.k. zasługuje na uwzględnienie tylko wówczas, gdy wykaże, że Sąd orzekający pominął istotne okoliczności mające wpływ na wymiar kary, bądź tym okolicznościom nie nadał właściwego znaczenia i w konsekwencji wymierzył karę niewspółmierną w stopniu rażącym.

Tymczasem Sąd orzekający wymierzając karę nie pominął żadnej okoliczności działającej na korzyść żadnego z oskarżonych, także tych wymienionych w wywiedzionych środkach odwoławczych. Natomiast wymienione przez obrońcę R. Z. okoliczności dotyczące jego roli w popełnionym przestępstwie, nie mogą zostać uwzględnione. Nietrafna jest bowiem jego argumentacja zmierzająca do wykazania, że w jego przypadku była to rola jedynie pomocnika. Z ustaleń Sądu I instancji jednoznacznie wynika, że rola D. Z. miała charakter wiodący i koordynujący, lecz nie oznacza to, aby oskarżeni w tej sprawie, w tym z R. Z. byli jego pomocnikami. Ich działania w zakresie realizacji przestępczego procederu były różne, lecz kompatybilne. Nie sposób tym samym uznać, że rola oskarżonego R. Z. miałyby być potraktowana odmiennie od pozostałych oskarżonych w zakresie określenia okoliczności przedmiotowych czynu. Sąd Okręgowy ją zróżnicował i karę orzekł niższą, jedynie na tle oskarżonego M. O., lecz z powodu okoliczności podmiotowych, osobistych, w wyniku realizacji zasady indywidualizacji kary.

Nie sposób zatem w kontekście przytoczonych okoliczności orzeczone kary uznać za rażąco niewspółmiernie surowe, skoro swym wymiarem zbliżone są do dolnego progu ustawowego zagrożenia. Sankcja przepisu stanowiącego podstawę wymiaru kary – art.294§1 k.k. przewiduje ją w granicach od roku do lat 10.

Nie znajduje tym samym aprobaty Sądu odwoławczego postulat orzeczenia wobec oskarżonego R. Z. kary z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. Przy uwzględnieniu okoliczności czynu i jego społecznej szkodliwości, byłaby ona karą, która nie spełniłaby swojej roli, tak w zakresie prewencji szczególnej, jak i ogólnej.

Nie zasługuje na uwzględnienie także apelacja prokuratora postulująca wymierzenie każdemu z oskarżonych za czyny przypisane w punkcie I, VI i VII kar po 4 lat pozbawienia wolności. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że nie indywidualizuje ona kar wobec oskarżonych, jak kara orzeczone przez Sąd I instancji. Nadto nie uwzględnia ona ról tych oskarżonych w popełnionym czynie, które nie miały charakteru wiodącego ani koordynującego, bowiem tę pełnił D. Z.. Z tych samych względów, jak i z uwagi na znaczny upływ czasu od daty popełnienia czynów nie zasługiwał na

uwzględnienie wniosek o orzeczenie środka karnego zakazu prowadzenia działalności gospodarczej przez okres 10 lat. Orzeczenie go w wymiarze 4 lat prawidłowo realizuje cele kary, zaś jego pominięcie, jak postulują skarżący obrońcy, także byłoby niezasadne, bo pomijające cel zapobiegawczy kary.

Także orzeczone wobec M. O. kary jednostkowe za czyn II, III i IV, dwukrotnie wyższe od dolnego progu ustawowego zagrożenia i wielokrotnie niższe od górnego, nie mogą być uznane za niewspółmierne.

W zakresie orzeczenia o karze łącznej Sąd odwoławczy uzupełnił jej podstawę prawną o art. 91§2 k.k., skoro w jej skład wchodził czyn kwalifikowany z art. 91§1 k.k. Ponadto rozstrzygnięcie Sądu I instancji w zakresie wymiaru kary łącznej orzeczonej zgodnie z zasadą asperacji, zbliżonej wymiarem do absorpcji zasługuje na aprobatę. Prawidłowo bowiem odzwierciedliła kryterium czasowe czynów popełnionych na przestrzeni 4 lat, skierowanych przeciwko różnym dobrom prawnie chronionym, gdzie pewne ich obszary były podobne.

Orzekając o kosztach sądowych na podstawie art. 624 i 627 k.p.k. oraz art. 2 ust. 1 pkt 4, 5 i art. 3 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych poprzez ich zasądzenie w kwocie opłaty sądowej, Sąd odwoławczy miał na względzie wysokość orzeczonych wobec oskarżonych kar i środków karnych o charakterze majątkowym, wobec czego zwolnił ich od kosztów w pozostałej części.